

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γραφείο Γενικού Διευθυντή

Αρ. Φακ.: Υ.Ο. 10.04.001
Τηλ.: +357 22601160
Email: anloizou@mof.gov.cy

1 Ιουλίου, 2022

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ. 1709

Γενικούς Διευθυντές Υπουργείων, Υφυπουργείων και
Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης
Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας

**Ετοιμασία Προϋπολογισμού οντοτήτων Γενικής Κυβέρνησης/
Κρατικών Επιχειρήσεων / Κρατικών Οργανισμών για το έτος 2023
και Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΜΔΠ) 2023-2025**

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η παρούσα εγκύκλιος αποτελεί τη βάση για την ετοιμασία των προϋπολογισμών των οντοτήτων Γενικής Κυβέρνησης/Κρατικών Επιχειρήσεων/Κρατικών Οργανισμών για το 2023 και ΜΔΠ 2023-2025 και η οποία εκδίδεται σε συνέχεια της Εγκυκλίου Αρ.1707 ημερομηνίας 10 Ιουνίου 2022, σχετική με την ετοιμασία των προϋπολογισμών των οικονομικών φορέων που περιλαμβάνονται στον κρατικό Προϋπολογισμό.
2. Όπως αναφέρεται και στην πιο πάνω αναφερόμενη Εγκύκλιο, το Υπουργικό Συμβούλιο (ΥΣ), στη συνεδρία του ημερομηνίας 27 Μαΐου 2022, ενέκρινε, στα πλαίσια του Στρατηγικού Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΣΠΔΠ) 2023 – 2025, τις κατευθυντήριες γραμμές και προτεραιότητες πολιτικής της κυβέρνησης για την επόμενη τριετία που καλύπτουν τόσο τη δημόσια υπηρεσία όσο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Το ΣΠΔΠ 2023 – 2025, το οποίο αποτελείται από τη Δήλωση Κυβερνητικής Στρατηγικής (ΔΚΣ), τη Δήλωση Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΔΔΣ) και τη Δήλωση Πολιτικής Απασχόλησης (ΔΠΑ), βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών (www.mof.gov.cy).
3. Σε σχέση με την εισβολή στην Ουκρανία, η Δύση έχει επιβάλει άνευ προηγουμένου κυρώσεις στη Ρωσία και στη Λευκορωσία, οι οποίες, αναπόφευκτα, επιφέρουν άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις και κόστος, κυρίως στην ευρωπαϊκή οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου. Στο παρόν στάδιο, ο αρνητικός αντίκτυπος από την επιβολή κυρώσεων κατά της Ρωσίας, αλλά και των ανάλογων μέτρων που εφαρμόζει η Ρωσία, είναι δύσκολο να ποσοτικοποιηθεί, λόγω του ότι, η διάρκεια και έκταση των μέτρων δεν είναι καθορισμένη.

4. Παρά την επιτυχή αντιμετώπιση των διαδοχικών κρίσεων, την ευελιξία που έχει επιδειχθεί και τη σημαντική πρόοδο, μέσα από τις πρόσφατες κρίσεις, έχει διαπιστωθεί ακόμη περισσότερο η ανάγκη για ολοκλήρωση των προσπαθειών του κράτους για σφαιρική αντιμετώπιση των προκλήσεων και των μακροχρόνιων διαρθρωτικών αδυναμιών της οικονομίας, με στόχο την ενδυνάμωση της ανθεκτικότητας της σε εξωτερικές κρίσεις και την ενίσχυση των δυνατοτήτων της για αειφόρο μακροπρόθεσμη ανάπτυξη.

5. Στα πλαίσια αυτά, καθίσταται ιδιαίτερα σημαντική η επίσπευση και ενίσχυση συντονισμένων προσπαθειών για περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών σταθερότητας, ανταγωνιστικότητας και ανθεκτικότητας της οικονομίας, στη βάση ενός νέου ολοκληρωμένου και μακροχρόνιου μοντέλου βιώσιμης ανάπτυξης.

6. Στις προσπάθειες της κυβέρνησης για τον μετριασμό και την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας, συνδράμει η χρηματοδοτική στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), μέσα από το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο (ΠΔΠ) για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027. Η αποτελεσματική αξιοποίηση των χρηματοδοτικών ευκαιριών που παρέχει το ΠΔΠ, μέσα από τις εθνικές κατανομές των επιμέρους Ταμείων και Χρηματοδοτικών Μηχανισμών, όσο και μέσα από τη συμμετοχή της Κύπρου στα ανταγωνιστικά προγράμματα της ΕΕ, θα είναι καταλυτικής σημασίας στο πλαίσιο της αναπτυξιακής και μεταρρυθμιστικής ατζέντας της κυβέρνησης για την επόμενη τριετία, αλλά και μετέπειτα.

7. Περαιτέρω, μέσω του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ), προωθούνται σημαντικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που συνολικά στοχεύουν στην αλλαγή του μοντέλου ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας, με τρόπο που να συνάδει με τους μακροπρόθεσμους στόχους για την κυπριακή οικονομία, όπως αυτοί τίθενται στη νέα Μακροπρόθεσμη Στρατηγική Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

8. Στα πιο πάνω πλαίσια, είναι απαραίτητο όπως, ο στρατηγικός σχεδιασμός των κρατικών υπηρεσιών να συντονίζεται με τις στρατηγικές επιδιώξεις της Κυβέρνησης. Οι προτεραιότητες οι οποίες θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στην ετοιμασία και υλοποίηση του στρατηγικού σχεδιασμού της κάθε οντότητας αφορούν στην υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που θα στηριχθούν πρωτίστως μέσω του ΣΑΑ, (εγκρίθηκε από το Υ.Σ στις 14/5/2021), λαμβάνοντας υπόψη, τα στενά και προκαθορισμένα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης των έργων και μεταρρυθμίσεων που έχουν περιληφθεί, αλλά και μέσω των άλλων αναπτυξιακών προγραμμάτων της κυβέρνησης που θα στηριχθούν από ευρωπαϊκούς, διεθνείς ή/ και εθνικούς πόρους.

9. Οι μεσοπρόθεσμες στρατηγικές κατευθύνσεις αντικατοπτρίζουν τις προτεραιότητες που τίθενται για την Κύπρο σε ευρωπαϊκό επίπεδο βάσει των ειδικών Ανά Χώρα Συστάσεων, με στόχο την αντιμετώπιση των κύριων προκλήσεων που εντοπίζονται από την ΕΕ για την Κύπρο, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Οι εν λόγω προκλήσεις και συστάσεις αποτέλεσαν βασική παράμετρο στην ετοιμασία του ΣΑΑ για την περίοδο 2021-2026. Παράλληλα, μέσω της διασύνδεσης πλέον του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και της Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ, οι εν λόγω συστάσεις λαμβάνονται υπόψη και στη διαμόρφωση των στόχων και προτεραιοτήτων του Προγράμματος ΘΑΛΕΙΑ, το οποίο θα υλοποιηθεί με τη στήριξη των Ταμείων της Πολιτικής Συνοχής για την περίοδο 2021-2027.

10. Το ΣΑΑ, το οποίο περιλαμβάνει μια συνεκτική δέσμη μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων με συγκεκριμένα ορόσημα, στόχους, κοστολόγηση και χρονοδιαγράμματα για την υλοποίησή τους, χρηματοδοτείται με 100% κοινοτική χρηματοδότηση του κόστους που συμφωνήθηκε. Το Σχέδιο εγκρίθηκε από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ τον Ιούλιο του 2021 και τον Σεπτέμβριο του 2021 υπογράφηκαν οι Συμφωνίες Χρηματοδότησης και Δανείου. Αμέσως μετά την υπογραφή των εν λόγω Συμφωνιών καταβλήθηκε στην Κύπρο ποσό ύψους €157 εκ. ως προχρηματοδότηση (13% του συνολικού προϋπολογισμού του ΣΑΑ). Στη συνέχεια και μέχρι το 2026, η Κύπρος θα υποβάλλει δύο φορές τον χρόνο αιτήματα πληρωμής στην ΕΕ, βάσει της προόδου επίτευξης των οροσήμων και στόχων που έχουν τεθεί στο ΣΑΑ. Συνεπώς, η έγκαιρη τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων που τέθηκαν και η επιτυχής επίτευξη των οροσήμων και στόχων αποτελεί καθοριστικό κριτήριο για την έγκριση και εκταμίευση των κονδυλίων που θα αφορούν στα αντίστοιχα μέτρα.

11. Το ΣΑΑ, βρίσκεται πλέον σε φάση υλοποίησης και εντός του 2022 αναμένεται να υποβληθεί η 1η αίτηση πληρωμής προς την ΕΕ για την εκταμίευση ποσού ύψους €85εκ. από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η υποβολή της 1ης αίτησης πληρωμής, είχε ως προϋπόθεση την υπογραφή μίας πρόσθετης συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Κυπριακής Δημοκρατίας που αφορά στις Επιχειρησιακές Ρυθμίσεις για την εφαρμογή του ΣΑΑ, η οποία εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και υπογράφηκε από τον Υπουργό Οικονομικών και τον αρμόδιο Επίτροπο. Η συμφωνία των Επιχειρησιακών Ρυθμίσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Κυπριακής Δημοκρατίας θέτει το πλαίσιο της εφαρμογής του Σχεδίου, μέσω του καθορισμού μηχανισμών επαλήθευσης της εκπλήρωσης των 271 οροσήμων και στόχων του Σχεδίου καθώς και καθορισμού δεικτών παρακολούθησης σχετικών με την εκπλήρωση των στόχων και οροσήμων του ΣΑΑ.

II. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟ 2022 ΚΑΙ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ 2023

12. Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία δημιουργεί μεγάλη αβεβαιότητα στις οικονομικές προοπτικές της κυπριακής οικονομίας για το 2022 λόγω των σημαντικών οικονομικών σχέσεων με τη Ρωσία, με το τελικό αποτέλεσμα όμως να καθορίζεται από τη διάρκεια της εισβολής και τον οικονομικό αντίκτυπο από τις κυρώσεις. Παρόλα αυτά, η Κύπρος ξεκινά από ισχυρή θέση το 2022, αφού το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 5,5% το 2021. Η ανάπτυξη το 2022 θα υποστηριχθεί από την εγχώρια ζήτηση και θα ενισχυθεί από την υλοποίηση ενός σημαντικού αριθμού έργων επενδύσεων.

13. Μεσοπρόθεσμα, οι προοπτικές της οικονομίας παραμένουν θετικές με την οικονομία να αναμένεται να καταγράψει σχετικά υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Επιπρόσθετα, η συνολική εικόνα της αγοράς εργασίας αναμένεται να βελτιωθεί. Οι επενδύσεις και η κατανάλωση αναμένεται να αποτελέσουν τους κύριους μοχλούς οικονομικής ανάπτυξης, υποστηριζόμενοι πρόσθετα από την εξωτερική ζήτηση. Ο τουρισμός από το 2024 αναμένεται να επανέλθει στα επίπεδα του 2019.

14. Τα κυριότερα μακροοικονομικά μεγέθη για τα έτη 2022-2023 παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα, ενώ αναλυτικός πίνακας με τα κυριότερα οικονομικά μεγέθη παρουσιάζεται στο Παράρτημα Ι.

Κυριότερα Μακροοικονομικά Μεγέθη για τα έτη 2022-2023

	2022 %	2023 %
Ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ	2,7	3,8
Εναρμονισμένος Ρυθμός Πληθωρισμού	4,1	1,5
Ποσοστό Ανεργίας	7,1	6,4

Πηγή: Υπ. Οικονομικών

III. ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

15. Σύμφωνα με τον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο του 2014 (Ν.20(Ι)/2014), οι προϋπολογισμοί των οντοτήτων Γενικής Κυβέρνησης/ Κρατικών Οργανισμών κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων (όπου εφαρμόζεται), το αργότερο τρεις μήνες πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους αναφοράς. Συνεπώς, για υλοποίηση της πιο πάνω υποχρέωσης και λαμβανομένων υπόψη των προνοιών της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 87.226 και ημερομηνία 9/4/2019, θα πρέπει να ακολουθείται το πιο κάτω χρονοδιάγραμμα υποβολής των υπό αναφορά Προϋπολογισμών:

- υποβολή στο καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο μέχρι 15 Ιουλίου
- υποβολή στο Υπουργείο Οικονομικών μέχρι 16 Αυγούστου
- υποβολή στο Υπουργικό Συμβούλιο μέχρι 20 Σεπτεμβρίου
- κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων το αργότερο μέχρι 30 Σεπτεμβρίου (όπου εφαρμόζεται).

16. Σε ό,τι αφορά τα θέματα προσωπικού, με βάση την πιο πάνω Απόφαση του ΥΣ, αιτήματα θα εξετάζονται καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου και στον προϋπολογισμό των οργανισμών θα περιλαμβάνονται όσα θέματα προσωπικού έχουν σταλεί και εξεταστεί θετικά από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ), μέχρι τις 30 Ιουνίου του τρέχοντος έτους. Η εξέταση αφορά στην περίληψη νέων/πρόσθετων θέσεων ή αναβαθμίσεων θέσεων. Τα θέματα προσωπικού που θα εξεταστούν μετά από τις 30 Ιουνίου θα περιληφθούν είτε σε συμπληρωματικό προϋπολογισμό είτε στον προϋπολογισμό του μεθεπόμενου έτους (π.χ. 2024). Νοείται ότι, για να είναι εφικτή η εξέταση αιτημάτων για περίληψη στον επόμενο Προϋπολογισμό, αυτά θα πρέπει να υποβάλλονται έγκαιρα έτσι ώστε το ΤΔΔΠ να έχει τον χρόνο να τα εξετάσει και να αποστείλει την απάντηση του πριν την καθορισμένη ημερομηνία. Συνεπώς, στον Προϋπολογισμό του 2023, θα περιληφθούν όσες θέσεις έχουν εξεταστεί από το ΤΔΔΠ μέχρι τις 30 Ιουνίου 2022.

17. Τονίζεται ότι, για τους οργανισμούς που λαμβάνουν κρατική χορηγία η σχετική πρόνοια στον προϋπολογισμό τους θα πρέπει να συνάδει με την αντίστοιχη πρόνοια που πρόκειται να περιληφθεί στο ΜΔΠ 2023-2025 του κρατικού Προϋπολογισμού.

18. Όσοι οργανισμοί ετοιμάζουν προϋπολογισμό στη βάση των δεδουλευμένων (accrual basis) μαζί με τις προτάσεις του προϋπολογισμού τους θα πρέπει να υποβάλλουν: Λογαριασμό Αποτελεσμάτων, Ισολογισμό, Κατάσταση Ταμειακής Ροής και Κατάσταση Χρεωστών / Πιστωτών.

IV. ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

Έσοδα

19. Οι εκτιμήσεις για τα έσοδα θα πρέπει να είναι ρεαλιστικές και να λαμβάνουν υπόψη την παρούσα οικονομική κατάσταση, τις εκτιμήσεις για την πορεία της οικονομίας αλλά και τις οικονομικές δυνατότητες του κάθε οργανισμού. Σημειώνεται ότι, για τις εκτιμήσεις των εσόδων θα πρέπει να δίνονται λεπτομέρειες των κυριότερων παραμέτρων με βάση τις οποίες έγιναν οι υπολογισμοί. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στα καθυστερημένα έσοδα για τα οποία θα πρέπει να προωθηθούν οι αναγκαίες διαδικασίες για είσπραξή τους.

20. Επισημαίνεται ότι στα έσοδα θα πρέπει να περιληφθούν και τα έσοδα που αναμένονται να ληφθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για όσα έργα αφορούν οντότητες Γενικής Κυβέρνησης/Κρατικούς Οργανισμούς και περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο από το Υπουργικό Συμβούλιο ΣΑΑ. Ενημερωτικά αναφέρεται ότι για τον σκοπό αυτό, έχει περιληφθεί συγκεντρωτική πρόνοια στον Π/Υ της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης (ΓΔΑ) και θα γίνεται σταδιακή μεταφορά των απαιτούμενων πιστώσεων, ανάλογα με την πρόοδο υλοποίησης των έργων.

Δαπάνες

21. Οι δαπάνες θα πρέπει να υπολογίζονται με ορθολογισμό και στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του κάθε Οργανισμού και να κατανέμονται στο ΜΔΠ. Ειδικότερα, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ):

21.1 Μεταξύ των δαπανών, θα πρέπει να περιληφθούν και οι αναγκαίες πιστώσεις για έργα που αφορούν οντότητες Γενικής Κυβέρνησης/Κρατικούς Οργανισμούς και περιλαμβάνονται στον εγκεκριμένο από το Υπουργικό Συμβούλιο ΣΑΑ, με βάση τη συμφωνημένη χρηματική ροή. Επιπρόσθετα, επισημαίνεται ότι κατά την ετοιμασία του Π/Υ, θα πρέπει οι δαπάνες για τα συγκεκριμένα έργα του ΣΑΑ να ξεχωρίζουν για σκοπούς παρακολούθησης και εύκολης παροχής στοιχείων.

Εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕΣΥ):

21.2 Στο πλαίσιο εφαρμογής του ΓΕΣΥ, στον προϋπολογισμό της κάθε οντότητας Γενικής Κυβέρνησης/Κρατικής Επιχείρησης/Κρατικού Οργανισμού θα πρέπει να περιλαμβάνεται πρόνοια για την εισφορά του εργοδότη όπου, σύμφωνα με το άρθρο 19 των περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμων του 2001 έως 2020, το ποσοστό ανέρχεται στο 2,90%.

Σχέδια Ιατροφαρμακευτικής Περιθάλψης Προσωπικού:

21.3 Σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 88.581 και ημερομηνία 15/11/2019, με την εφαρμογή της Β' φάσης του ΓΕΣΥ από 1/6/2020, όλα τα σχέδια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των οντοτήτων Γενικής Κυβέρνησης / Κρατικών Επιχειρήσεων / Κρατικών Οργανισμών, θα πρέπει να έχουν καταργηθεί.

21.4 Σύμφωνα με την ίδια Απόφαση, οποιοσδήποτε υφιστάμενος συμβατικές ή/και κανονιστικές υποχρεώσεις των οργανισμών για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη προς το προσωπικό τους, οι οποίες δεν καλύπτονται από το ΓεΣΥ, δύναται να συνεχίσουν να παρέχονται, μέσω μετεξέλιξης των υφιστάμενων Ταμείων Υγείας σε Ταμεία Συμπληρωματικών Παροχών ή άλλων διεργασιών, μετά από σχετική συμφωνία μεταξύ των διοικήσεων των οργανισμών και εκπροσώπων των εργοδοτούμενων. Ειδικότερα,

- Τα σχέδια συμπληρωματικής περίθαλψης δύναται να περιλάβουν μόνο υπηρεσίες και βαθμό κάλυψης που παρείχε ο κάθε οργανισμός πριν την εφαρμογή του ΓεΣΥ και που δεν καλύπτονται από το ΓεΣΥ, και όχι πρόσθετες υπηρεσίες ή 100% κάλυψη, αν προηγουμένως η κάλυψη που παρείχετο ήταν μικρότερη.
- Τα συμπληρωματικά σχέδια δεν θα πρέπει να καλύπτουν τις συμπληρωμές σε υπηρεσίες που καλύπτονται από το ΓεΣΥ ή εναλλακτικά φάρμακα που δεν παρέχονται από το ΓεΣΥ ούτε κοσμητικές θεραπείες.

Οι εν λόγω υποχρεώσεις δύναται να επαναξιολογούνται και να αναπροσαρμόζονται. Για τυχόν διαφορές μεταξύ των ενδιαφερομένων θα ακολουθούνται οι πρόνοιες του Κώδικα Βιομηχανικών Σχέσεων.

Αγορά Υπηρεσιών:

21.5 Πρέπει να ακολουθούνται οι σχετικές Εγκύκλιοι¹ του Υπουργείου Οικονομικών και του Γενικού Λογιστηρίου, στις οποίες δίνονται πλήρεις και σαφείς οδηγίες αναφορικά με τις περιπτώσεις που συνάπτεται σύμβαση αγοράς υπηρεσιών καθώς και τις προβλεπόμενες διαδικασίες για αποφυγή δημιουργίας υπαλληλικής σχέσης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

Νόμος και Σημειώσεις του Προϋπολογισμού

22. Για την ετοιμασία του Νόμου, των Σημειώσεων και του Δελτίου Δαπανών εκάστου Προϋπολογισμού κάθε οντότητας Γενικής Κυβέρνησης/ Κρατικής Επιχείρησης/Κρατικού Οργανισμού κρίνεται σκόπιμο να χρησιμοποιηθεί ως βάση, όπου μπορεί να εφαρμοστεί, ο περί Προϋπολογισμού Νόμος για την κεντρική κυβέρνηση.

Επεξηγηματικό Υπόμνημα

23. Οι προϋπολογισμοί θα πρέπει να συνοδεύονται με Επεξηγηματικό Υπόμνημα (σε μορφή word), στο οποίο θα επεξηγούνται επαρκώς όλες οι δαπάνες και τα έσοδα, με εξαίρεση αυτές οι οποίες είναι αυτονόητες, όπως για παράδειγμα «Φωτισμός, Θέρμανση, Καύσιμα». Να τονιστεί ότι, οι επεξηγήσεις θα πρέπει να είναι σύντομες αλλά περιεκτικές και να υπάρχει ομοιομορφία, τόσο στη συνολική παρουσίαση, όσο και στο λεκτικό των κειμένων.

V. ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

24. Σε γενικές γραμμές η πολιτική απασχόλησης συνεχίζει να αποσκοπεί στην επίτευξη της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών και στον εξορθολογισμό του μισθολογίου.

¹ Εγκύκλιοι Υπουργείου Οικονομικών αρ.1372 και ημερ. 17.9.2008, αρ.1517 και ημερ. 14.5.2015, αρ.1532 και ημερ. 11.2.2016, αρ.1561 και ημερ. 28.11.2017, αρ. 1588 και ημερ. 22.3.2019. Εγκύκλιος Γενικού Λογιστηρίου αρ.1767 και ημερ. 16.6.2017.

25. Στο ύψος των απολαβών του προσωπικού για την ετοιμασία έκαστου Προϋπολογισμού για το 2023, 2024 και 2025 θα λογίζονται, τόσο οι ετήσιες προσαυξήσεις με βάση την υφιστάμενη προσαύξηση που αναλογεί σε κάθε μισθολογική κλίμακα που είναι τοποθετημένο το προσωπικό, όσο και η αναπροσαρμογή του δείκτη της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής² (ΑΤΑ).

Στις περιπτώσεις που ενσωματώθηκε στους βασικούς μισθούς 27,99% του τιμάριθμου και το σύνολο των γενικών αυξήσεων, κατ' αναλογία του Νόμου 56(Ι)/2018, ο τιμάριθμος εκτιμάται ότι θα διαφοροποιηθεί ως ακολούθως:

	Συνολικό % τιμάριθμου	Κατώτατο όριο τιμαριθμικού επιδόματος για βασικούς μισθούς κάτω από €15.411,21
2022	2,56%	€395
2023	4,87%	€751
2024	5,66%	€872
2025	6,72%	€1.036

Για τους αξιωματούχους που το τιμαριθμικό τους επίδομα υπολογίζεται κατ' αναλογία του τιμάριθμου των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, το τιμαριθμικό επίδομα εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 19,42% για το 2023, 20,32% για το 2024 και 21,52% για το 2025.

26. Στις περιπτώσεις που ενσωματώθηκε στους βασικούς μισθούς 220% του τιμάριθμου και 44,447% των γενικών αυξήσεων, κατ' αναλογία του Νόμου 50(Ι)/2005, ο τιμάριθμος εκτιμάται ότι θα διαφοροποιηθεί ως ακολούθως:

27.

	Συνολικό % τιμάριθμου	Κατώτατο όριο τιμαριθμικού επιδόματος για βασικούς μισθούς κάτω από €12.040,95
2022	31,28%	€3.766
2023	34,23%	€4.122
2024	35,24%	€4.243
2025	36,59%	€4.406

² Οι μισθοί θα αναπροσαρμοστούν με την καταβολή του πενήντα τοις εκατό (50%) της αύξησης του υποκείμενου δείκτη της ΑΤΑ του έτους που προηγείται. Συγκεκριμένα τα επιδόματα, οι μισθοί και οι συντάξεις θα αναπροσαρμόζονται, την 1η Ιανουαρίου έκαστου έτους, ως ακολούθως:

(i) Καταβολή του 50% του ποσοστού της αύξησης του υποκείμενου δείκτη της ΑΤΑ κατά το έτος που προηγείται του έτους αναφοράς σε σχέση με το προηγούμενο έτος του έτους αναφοράς.

(ii) Η πιο πάνω αναπροσαρμογή θα αναστέλλεται σε περίπτωση που κατά το δεύτερο και τρίτο τρίμηνο του έτους που προηγείται του έτους αναφοράς ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης σε πραγματικούς όρους διορθωμένος ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις είναι αρνητικός.

28. Στις περιπτώσεις που δεν ενσωματώθηκαν γενικές οι τιμαριθμικές αυξήσεις στους βασικούς μισθούς, ο τιμαριθμός εκτιμάται ότι θα διαφοροποιηθεί ως ακολούθως:

	Συνολικό % τιμαριθμού	Κατώτατο όριο τιμαριθμικού επιδόματος για βασικούς μισθούς κάτω από €3.762,48
2022	320,05%	€12.042
2023	329,50%	€12.397
2024	332,72%	€12.519
2025	337,05%	€12.681

Κενές και Κενωθείσες Θέσεις

29. Α. Για τις κενές θέσεις κατά το έτος 2022 καθώς και για τις κενωθείσες θέσεις του έτους 2023 να γίνει πρόνοια στο έτος 2023, ως ακολούθως:

- 1) για τις θέσεις πρώτου διορισμού καθώς και για τις θέσεις αξιωματούχων με καθορισμένη ηλικία αφυπηρέτησης η πρόνοια θα είναι **τρεις (3) μήνες**, είτε
 - i. στον εισαγωγικό βαθμό της κλίμακας/ συνδυασμένης κλίμακας/ πάγιο μισθό ή
 - ii. στη μειωμένη κλίμακα εισδοχής, όπου εφαρμόζεται
- 2) για τις θέσεις προαγωγής ή πρώτου διορισμού και προαγωγής η πρόνοια θα είναι **έξι (6) μήνες** στον εισαγωγικό βαθμό της κλίμακας/ συνδυασμένης κλίμακας, εκτός και αν η θέση έχει κενωθεί μετά τον **Ιούλιο**, οπότε και η πρόνοια θα είναι για τους εναπομείναντες μήνες.

Νοείται ότι για τα έτη 2024 και 2025 η πρόνοια θα είναι για 12 μήνες.

Β. Για τις κενωθείσες θέσεις του έτους 2024 θα γίνει πρόνοια όπως περιγράφεται στο Α1 και Α2 πιο πάνω και για το έτος 2025 η πρόνοια θα είναι για 12 μήνες.

Γ. Για τις κενωθείσες θέσεις του έτους 2025 θα γίνει πρόνοια όπως περιγράφεται στο Α1 και Α2 πιο πάνω.

30. Περαιτέρω, η πολιτική για την παραχώρηση επιδομάτων και υπερωριακής αποζημίωσης το 2023, 2024 και 2025 δεν διαφοροποιείται σε σχέση με το 2022.

Υπερωριακή Απασχόληση:

31. Θα πρέπει να καταβάλλεται προσπάθεια για καλύτερο προγραμματισμό και ανάκατανομή καθηκόντων, έτσι ώστε να παραχωρούνται υπερωρίες μόνο σε έκτακτες ανάγκες και μόνο όταν δεν είναι εφικτή η διεκπεραίωση των εργασιών κατά τις εργάσιμες ώρες.

Αποσπάσεις:

32. Όσον αφορά τις αποσπάσεις υπαλλήλων, οι οποίες γίνονται σύμφωνα με τον περί Απόσπασης Υπαλλήλων της Δημόσιας Υπηρεσίας και των Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου Νόμο του 2017 (Ν.47(Ι)/2017) και σε συνέχεια της εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών με αριθμό 1554 και ημερομηνία 7 Αυγούστου 2017, σημειώνονται οι πιο κάτω ρυθμίσεις σε σχέση με τον Προϋπολογισμό:

- Όλες οι απολαβές του αποσπασμένου υπαλλήλου περιλαμβανομένων και των υπερωριών θα καταβάλλονται από τον Οργανισμό/Τμήμα που ανήκει οργανικά.
- Ο Οργανισμός στον οποίο ο υπάλληλος υπηρετεί με απόσπαση θα δημιουργήσει το άρθρο δαπανών "Αντιμισθία" για να καταβάλλει στον Οργανισμό από τον οποίο αποσπάστηκε ο υπάλληλος τις απολαβές του, περιλαμβανομένων και των υπερωριών.
- Ο Οργανισμός ο οποίος παραχωρεί υπάλληλο για απόσπαση θα δημιουργήσει άρθρο εσόδων για καταχώρηση της αντιμισθίας.

Εκπαίδευση:

33. Θα πρέπει να γίνεται με βάση Μαθησιακό Πλάνο, στοχευμένα και σε θέματα που αφορούν εξειδικευμένες ανάγκες του οργανισμού.

34. Στο Παράρτημα II, παρατίθενται αναλυτικά, οι κατευθυντήριες γραμμές για τα θέματα προσωπικού και την πολιτική απασχόλησης.

VI. ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΜΕ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ

35. Υπενθυμίζεται η υποχρέωση και συμμόρφωση με τις πρόνοιες του περί του Ελάχιστου Υποχρεωτικού Ποσοστού Εμπλουτισμού των Δημοσίων Κτιρίων με Έργα Τέχνης (Διαδικασίες και Υποχρεώσεις) Νόμου του 2009 (Ν.57(Ι)/2009). Ειδικότερα, σύμφωνα με τον Νόμο αυτό, κατά το στάδιο της ετοιμασίας του σχετικού προϋπολογισμού για την ανέγερση οποιουδήποτε δημοσίου κτιρίου πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια από τον αρμόδιο, με βάση τον Νόμο, φορέα, ώστε ποσοστό τουλάχιστον ίσο προς 1% του συνολικού κόστους ανέγερσης του κτιρίου, να διατίθεται για τον εμπλουτισμό του με έργα τέχνης.

VII. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ – ΚΡΑΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

36. Η διαδικασία αξιολόγησης δημοσίων επενδυτικών έργων, προκύπτει από τα άρθρα 82-89 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου και εφαρμόζεται από το 2016 για όλα τα νέα έργα που προτείνουν τα Υπουργεία και οι τοπικές Αρχές για ένταξη στον Προϋπολογισμό.

37. Όσον αφορά τις οντότητες Γενικής Κυβέρνησης/Κρατικών Οργανισμών, που λαμβάνουν κρατική χορηγία πέραν του 40% του προϋπολογισμού τους και ενδέχεται να προβούν στην υλοποίηση επενδυτικών έργων, υπάγονται από το 2022 και εντεύθεν στην υποχρέωση να ακολουθούν τη διαδικασία αξιολόγησης δημοσίων έργων, πριν την ένταξη των σχετικών πιστώσεων στον προϋπολογισμό τους. Από τη διαδικασία εξαιρούνται τα έργα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

38. Σχετική η επιστολή της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης, με αρ. φακ. 05.02.004.003, 05.02.004.002.009 και ημερ. 19 Οκτωβρίου 2020, η οποία έχει κοινοποιηθεί στα αντίστοιχα Υπουργεία. Ως εκ τούτου, από τον προϋπολογισμό του 2022 και ΜΔΠ 2022-2024 ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στην υπό αναφορά επιστολή.

VIII. ΕΚΘΕΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

39. Σε συνέχεια της απόφασης του Υ.Σ με αριθμό 87.226 και ημερ. 9/4/2019 με την οποία επεκτείνεται η μεταρρύθμιση της Διαχείρισης των Δημόσιων Οικονομικών και στις οντότητες Γενικής Κυβέρνησης/Κρατικές Επιχειρήσεις/Κρατικούς Οργανισμούς, η κάθε οντότητα θα πρέπει να ετοιμάζει, μεταξύ άλλων, και Έκθεση Κινδύνου. Η Έκθεση Κινδύνου θα πρέπει να περιλαμβάνει την αναγνώριση, την αξιολόγηση, τον τρόπο χειρισμού των κινδύνων, χρονοδιάγραμμα μείωσης ή εξάλειψης του κινδύνου καθώς και εκτίμηση των αποτελεσμάτων, μετά από την λήψη μέτρων. Σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες αναφορικά με την ετοιμασία της Έκθεσης Κινδύνων περιλαμβάνονται στην επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών με αρ.φακ.: Υ.Ο. 10.04.001 και ημερ. 4 Μαΐου 2020.

40. Με μεταγενέστερη επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών με αρ.φακ.: Υ.Ο. 10.04.001 και ημερ. 16 Νοεμβρίου 2020, έχει διευκρινιστεί ότι η Έκθεση Κινδύνων από το 2021 και εντεύθεν θα υποβάλλεται σε ετήσια βάση στον αρμόδιο Υπουργό/Υφυπουργό, στο πλαίσιο της υποβολής του προσχεδίου Π/Υ του κάθε οργανισμού. Για σκοπούς τήρησης του χρονοδιαγράμματος που τέθηκε στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, η Έκθεση Κινδύνων θα πρέπει, κατά την υποβολή της στον αρμόδιο Υπουργό/Υφυπουργό, να κοινοποιείται ταυτόχρονα στο Υπουργείο Οικονομικών, ώστε να υπάρχει ο απαιτούμενος χρόνος για εξέτασή της με σκοπό την υποβολή της στο Υπουργικό Συμβούλιο από τον αρμόδιο Υπουργό/Υφυπουργό, το αργότερο μέχρι το τέλος Αυγούστου έκαστου έτους

41. Επισημαίνεται ότι, πέραν της υπό αναφοράς Έκθεσης Κινδύνων του κάθε Οργανισμού, όλες η υπό αναφορά οντότητες αποστέλλουν στοιχεία στο Υπουργείο Οικονομικών, για να περιληφθούν στην Έκθεση Δημοσιονομικών Κινδύνων του κράτους, η οποία περιλαμβάνει κινδύνους που δύναται να επηρεάσουν το δημόσιο χρέος, το έλλειμμα κ.λ.π. και υποβάλλεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων μαζί με τον ετήσιο κρατικό Προϋπολογισμό, ενώ η Έκθεση Κινδύνων του Οργανισμού περιλαμβάνει όλους τους κινδύνους του Οργανισμού. Για την Έκθεση Δημοσιονομικών Κινδύνων έχει ήδη σταλεί σχετική εγκύκλιος επιστολή.

IX. ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

42. Η εφαρμογή σύγχρονων προτύπων και μεθόδων διακυβέρνησης στις οντότητες Γενικής Κυβέρνησης/Κρατικές Επιχειρήσεις/Κρατικούς Οργανισμούς είναι νευραλγικής σημασίας για τον εκσυγχρονισμό του κράτους. Επιπρόσθετα, το μεταβαλλόμενο οικονομικό πλαίσιο καθιστά απαραίτητη την σωστή διακυβέρνηση αυτών των οργανισμών.

43. Υπενθυμίζεται ότι, το ΥΣ, με την Απόφαση του με αρ. 87.869 και ημερομηνία 25/7/2019, ενέκρινε τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης (ΚΔΔ) και οι αρμόδιοι Υπουργοί τον απέστειλαν σε όλους τους οργανισμούς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους. Ο ΚΔΔ ετοιμάστηκε από την Ομάδα Νέας Διακυβέρνησης του Ινστιτούτου

Διευθυντών Κύπρου και είναι ειδικά διαμορφωμένος για να καλύψει τις ανάγκες του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Αποτελεί ένα πρακτικό οδηγό για την εφαρμογή των κυριότερων αρχών διακυβέρνησης, τις οποίες αναλύει και καλεί τους οργανισμούς να επεξηγήσουν τον τρόπο εφαρμογής τους, στη βάση της αρχής «συμμόρφωσης και επεξήγησης» (οn a comply or explain principle). Ο ΚΔΔ στοχεύει στο να διασφαλίζει ότι ένας οργανισμός εφαρμόζει σωστές πρακτικές διακυβέρνησης.

44. Με στόχο την παρακολούθηση της εφαρμογής του ΚΔΔ, θα πρέπει να συμπληρωθούν το Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης και η Βεβαίωση Εφαρμογής του ΚΔΔ (επισυνάπτονται ως Παράρτημα III ενώ έχουν αναρτηθεί και ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών) και να υποβληθούν με τον Π/Υ του Οργανισμού.

X. ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ

45. Σύμφωνα με το άρθρο 4Α του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας και στη Βουλή των Αντιπροσώπων Νόμου του 2002 έως 2016 (Ν.113(Ι)/2002), με την κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων (ΒτΑ) των προϋπολογισμών των οντοτήτων Γενικής Κυβέρνησης/Κρατικών Οργανισμών, κατατίθεται στη ΒτΑ και στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας (ΓΕ), λεπτομερής έκθεση συμμόρφωσης και εφαρμογής των παρατηρήσεων του ΓΕ που περιέχονται στην τελευταία εκδοθείσα ετήσια έκθεσή του και αφορούν τις αρμοδιότητες και δραστηριότητες των υπηρεσιών που αφορά ο υπό έγκριση προϋπολογισμός.

XI. ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΑ

46. Η ιεράρχηση των προτεραιοτήτων σύμφωνα με την κυβερνητική πολιτική και η υποβολή ολοκληρωμένων προτάσεων για την αποφυγή κατάθεσης συμπληρωματικών προϋπολογισμών στη Βουλή των Αντιπροσώπων, αποτελεί απόλυτη ανάγκη.

47. Οι Προϋπολογισμοί των οντοτήτων Γενικής Κυβέρνησης υποβάλλονται στον Υπουργό Οικονομικών, μέσω του αρμόδιου προϊσταμένου οικονομικού φορέα σύμφωνα με το άρθρο 99(1) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014, (Ν.20(Ι)/2014).

48. Με βάση τα χρονοδιαγράμματα που αναφέρονται στην παράγραφο 15, η υποβολή των προτάσεων για την ετοιμασία των Προϋπολογισμών για το 2023 και ΜΔΠ 2023-2025 στο Υπουργείο Οικονομικών, θα πρέπει να γίνει τόσο σε ηλεκτρονική μορφή (σε memory stick) όσο και σε έντυπη μορφή, μέχρι την Τρίτη 16 Αυγούστου 2022.

49. Υπό το φως των πιο πάνω, παρακαλώ όπως μεριμνήσετε για την αυστηρή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων που έχουν καθοριστεί, για να καταστεί δυνατή η έγκαιρη υποβολή των Προϋπολογισμών των οντοτήτων Γενικής Κυβέρνησης/Κρατικών Επιχειρήσεων/Κρατικών Οργανισμών των οποίων έχετε την αρμοδιότητα, στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση και στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση (όπου εφαρμόζεται), πριν το τέλος του χρόνου για αποφυγή της χρήσης δωδεκατημορίων.

50. Περαιτέρω, όσον αφορά τη σύσταση νέων κρατικών οντοτήτων, συστήνεται η προσοχή σας στην Εγκύκλιο Επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών με αριθμό φακέλου: Υ.Ο.13.24.009.001 και ημερομηνία 9 Φεβρουαρίου 2021. Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 96 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και

του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014 (Ν.20(Ι)/2014), η σύσταση νέας οντότητας Γενικής Κυβέρνησης δύναται να επιτραπεί, μόνο εάν ο Υπουργός Οικονομικών κρίνει ότι τα οικονομικά και χρηματοοικονομικά οφέλη από τη σύσταση τέτοιας οντότητας υπερκαλύπτουν το κόστος μη σύστασης αυτής.

51. Τέλος, παρακαλώ όπως προωθηθεί η παρούσα εγκύκλιος σε όλες τις οντότητες Γενικής Κυβέρνησης/Κρατικές Επιχειρήσεις/Κρατικούς Οργανισμούς οι οποίοι εμπίπτουν στην αρμοδιότητά σας, για τις κατάλληλες ενέργειες. Στις περιπτώσεις που κριθεί αναγκαίο, το Υπουργείο Οικονομικών, εντός Σεπτεμβρίου, θα πραγματοποιήσει συναντήσεις με Οργανισμούς στην παρουσία των αρμοδίων Υπουργείων/Υφυπουργείων, για συζήτηση του προϋπολογισμού τους.

Γιώργος Παντελή
Γενικός Διευθυντής
Υπουργείου Οικονομικών

- Κοιν.: - Γενικό Ελεγκτή
- Γενική Διευθύντρια Βουλής των Αντιπροσώπων
- Διευθύντρια Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

	2017	2018	2019	2020 ^ε	2021 ^ε	2022 ^π	2023 ^π	2024 ^π	2025 ^π
Ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ	5.9	5.7	5.3	-5.0	5.5	2.7	3.8	3.4	3.0
Εγχώρια Ζήτηση	8.0	3.5	6.0	-2.9	2.7	2.9	3.1	2.6	2.3
Κατανάλωση	4.2	4.8	4.9	-0.7	4.9	2.3	2.6	2.0	1.7
<i>Ιδιωτική Κατανάλωση</i>	4.8	5.1	3.0	-5.0	3.7	2.0	2.8	2.5	2.0
<i>Δημόσια Κατανάλωση</i>	1.8	3.6	12.7	15.0	8.4	3.1	2.0	0.5	0.7
Πάγιες Επενδύσεις (GFCF)	21.2	-4.9	2.9	0.0	-6.3	5.8	5.4	5.2	5.2
Αποθέματα ^{1,2}	0.6	0.7	1.5	-2.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Εξωτερικό Ισοζύγιο ¹	-2.2	2.0	-0.7	-1.9	2.7	0.0	0.6	0.8	0.7
<i>Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών</i>	11.2	7.3	7.5	-5.1	13.4	2.8	3.8	4.2	3.8
<i>Εισαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών</i>	14.3	4.3	8.3	-2.5	9.5	2.7	3.0	3.2	3.0
Εναρμονισμένος Ρυθμός Πληθωρισμού	0.7	0.8	0.5	-1.1	2.3	4.1	1.5	2.0	2.0
Ποσοστό Ανεργίας	11.1	8.4	7.1	7.6	7.5	7.1	6.4	6.0	5.5
Αύξηση Απασχόλησης	5.4	5.3	3.8	-0.5	1.2	1.0	1.5	1.5	2.0
Δημοσιονομικό Ισοζύγιο (% του ΑΕΠ)	1.9	-3.5	1.3	-5.8	-2.1	0.0	0.4	1.5	1.7
Πρωτογενές Ισοζύγιο (% του ΑΕΠ)	4.4	-1.1	3.5	-3.6	-0.3	1.6	1.6	2.6	2.9
Δημόσιο Χρέος (% του ΑΕΠ)	92.9	98.4	91.1	115.0	103.9	93.9	88.2	81.0	76.7

ε: εκτίμηση π: πρόβλεψη

¹: συνεισφορά στο % του ΑΕΠ

²: Η μεθοδολογία αλυσιδωτής σύνδεσης (chain linking) δεν εφαρμόζεται στη μεταβλητή "Αυξομείωση αποθεμάτων (συμπερ. τιμαλφών)", καθώς παρουσιάζει αρνητικές τιμές για κάποιες χρονιές. Η μεθοδολογία αυτή ακολουθείται από όλα τα Κράτη-Μέλη και τη Eurostat. Για το λόγο αυτό, στον πίνακα έχει περιληφθεί η διαφορά ανάμεσα στο σύνολο και τις πάγιες επενδύσεις για λόγους πληρότητας.

Θέματα Προσωπικού και Πολιτική Απασχόλησης

Όπως αναφέρεται στη Δήλωση Πολιτικής Απασχόλησης του Στρατηγικού Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής 2023-2025, η Πολιτική Απασχόλησης μετά την οικονομική κρίση συνεχίζει να αποσκοπεί στη συγκράτηση της συνολικής απασχόλησης στη Γενική Κυβέρνηση και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, μέσω των μέτρων που παρατίθενται πιο κάτω, ώστε να επιτευχθεί η βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών εντός του πλαισίου της οικονομικής ανάπτυξης. Παράλληλα, συνεχίζεται η προώθηση μεταρρυθμίσεων με σκοπό τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των Οργανισμών της Γενικής Κυβέρνησης του ευρύτερου δημόσιου τομέα και την περαιτέρω ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού.

I. Μόνιμο Προσωπικό

- (α) Περιορισμός της δημιουργίας πρόσθετων μόνιμων θέσεων και της αναβάθμισης θέσεων σε μόνιμη βάση ή μισθοδοτικών κλιμάκων σε προσωπική βάση, τόσο για τις υπαλληλικές θέσεις όσο και για τις θέσεις ωρομίσθιου προσωπικού, στις ελάχιστες περιπτώσεις που θα εγκρίνονται από τον Υπουργό Οικονομικών. Η δημιουργία νέων θέσεων θα εξετάζεται μόνο νοουμένου ότι υποδεικνύονται ίσης αξίας καταργήσεις θέσεων από τις αρμόδιες αρχές.
- β) Συνέχιση της αξιοποίησης των εργαλείων της κινητικότητας των μόνιμων υπαλλήλων και εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα.

II. Εποχικό Ωρομίσθιο Προσωπικό

Η απασχόληση εποχικού ωρομίσθιου προσωπικού για το 2023 διατηρείται στα ίδια επίπεδα με το 2022.

III. Απασχόληση Εργοδοτούμενων Αορίστου ή Ορισμένου Χρόνου

- (α) Η απασχόληση εργοδοτούμενων αορίστου ή ορισμένου χρόνου και εκτάκτων που απασχολούνται κατά το 2023 διατηρείται, κατ' ανώτατο όριο, στα επίπεδα του 2022, και μειώνεται όπου είναι δυνατό.
- (β) Η πρόσληψη εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου απαγορεύεται για το 2023.
- (γ) Η αντικατάσταση υπαλλήλων που αποχωρούν από την υπηρεσία για οποιοδήποτε λόγο με νέες προσλήψεις εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου, απαγορεύεται.
- δ) Η πρόσληψη εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου για κάλυψη αναγκών που προκύπτουν ως αποτέλεσμα υλοποίησης μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας επιτρέπεται νοουμένου ότι:
 - i. τα συμβόλαια απασχόλησης θα γίνονται για συγκεκριμένο έργο/πρόγραμμα
 - ii. θα αναφέρεται ρητά σε αυτά ότι θα τερματίζονται με τη λήξη του συγκεκριμένου έργου/προγράμματος, χωρίς τη δυνατότητα ανανέωσης
 - iii. οι αναγκαίες πιστώσεις έχουν περιληφθεί στον Προϋπολογισμό του 2023 και Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2023-2025 και
 - iv. έχει εξασφαλιστεί η σχετική έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών

IV. Οικονομικά Ωφελήματα

- (α) Συνεχίζεται η συμπερίληψη προνοιών αντίστοιχων με τις πρόνοιες του Άρθρου 18 του περί Προϋπολογισμού του 2022 Νόμου του 2021 (Ν.56(II)/2021), αναφορικά με την φορολόγηση των επιδομάτων παραστάσεως και φιλοξενίας.

«Ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου ή κανονισμού, τα επιδόματα παραστάσεως και φιλοξενίας υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος.».

- (β) Προκαταβολή για αγορά μηχανοκίνητου οχήματος παραχωρείται με βάση καθορισμένα κριτήρια και προϋποθέσεις σε κατηγορίες μόνιμου και ωρομίσθιου προσωπικού που εγκρίνονται κατ' αξίαν από το Υπουργείο Οικονομικών.
- (γ) Κατά το 2023 θα διατηρηθούν οι ρυθμίσεις για την καταβολή επιδομάτων, αποζημιώσεων και άλλων οικονομικών ωφελημάτων όπως αναφέρονται πιο κάτω. Νοείται ότι στις περιπτώσεις οργανισμών για τους οποίους έχουν εγκριθεί διαφορετικές ρυθμίσεις σε σχέση με τη μείωση των επιδομάτων, αποζημιώσεων και άλλων οικονομικών ωφελημάτων του προσωπικού τους, συνεχίζουν να εφαρμόζονται οι εν λόγω ρυθμίσεις.
- i. Τα κατ' αποκοπήν επιδόματα φιλοξενίας, οδοιπορικών και τηλεφώνων για όπου αυτά καταβάλλονται σε ανώτερους υπαλλήλους μειώνονται κατά 15% σε σχέση με αυτά που καταβάλλονταν την 1/1/2012.
- ii. **Τα πιο κάτω επιδόματα/ οικονομικά ωφελήματα καταργούνται:**
- Επίδομα βάρδιας για απογευματινή εργασία σε υπαλλήλους που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας
 - Επίδομα γεύματος σε υπαλλήλους που επιστρέφουν στην έδρα εργασίας τους μετά τη λήξη του κανονικού ωραρίου εργασίας, και επίδομα διατροφής σε ωρομίσθιο προσωπικό που είτε ακολουθεί συνεχόμενο ωράριο είτε ακολουθεί ωράριο με διακοπή για γεύμα
 - Επίδομα οδοιπορικών, πάνω σε προσωπική ή άλλη βάση, για τη μετάβαση υπαλλήλων από τον τόπο διαμονής τους στην έδρα/έδρες εργασίας τους ή σε τόπο εργασίας που αποτελεί το συνήθη τόπο εργασίας τους
 - Επίδομα περιοδείας
 - Αποζημίωση Οδηγού

iii. Τα πιο κάτω επιδόματα/ αποζημιώσεις/ οικονομικά ωφελήματα μειώνονται κατά 15%:

A. Επιδόματα υπαλλήλων:

- Επίδομα οδοιπορικών και κατ' αποκοπήν επίδομα οδοιπορικών
- Επίδομα τηλεφώνου
- Επίδομα απουσίας εκτός έδρας
- Επίδομα ενοικίου στο εξωτερικό
- Επίδομα επικίνδυνης εργασίας
- Επίδομα καθήκοντος
- Επίδομα επιφυλακής (αναμονής και κλήσεων)

B. Επιδόματα Ωρομίσθιου Προσωπικού:

- Επίδομα θαλάσσιας εργασίας
- Επίδομα αναρρίχησης
- Οδοιπορικά «Έξοδα Κινήσεως» και «Επίδομα Κατ' Αποκοπή»
- Επίδομα απουσίας εκτός έδρας

iv. Το Επίδομα Επίβλεψης του ωρομίσθιου προσωπικού μειώνεται κατά 50%.

v. **Υπερωριακή Απασχόληση**

- Κάθε μια ώρα υπερωριακής εργασίας λογίζεται κατά τις καθημερινές και τα Σάββατα μέχρι τις 1 μ.μ. ως 1,2 ώρες , και κατά τα Σάββατα μετά τις 1 μ.μ., τις Κυριακές και τις αργίες ως 1,5 ώρες, με εξαίρεση των υπαλλήλων που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας ή με ειδικό ωράριο, όπου κάθε μια ώρα υπερωριακής εργασίας κατά τα Σάββατα μέχρι και τα μεσάνυχτα λογίζεται ως 1,2 ώρες .

- Στην περίπτωση του ωρομίσθιου προσωπικού ειδικότερα, κάθε μια ώρα υπερωριακής εργασίας λογίζεται κατά τις εργάσιμες μέρες ως 1,2 ώρες, και κατά τα Σάββατα, τις Κυριακές και τις αργίες ως 1,5 ώρες, με εξαίρεση το ωρομίσθιο προσωπικό που απασχολείται με το σύστημα βάρδιας, όπου κάθε μια ώρα υπερωριακής εργασίας κατά τις αργίες λογίζεται ως 1,7 ώρες.
- Σε καμιά περίπτωση η υπερωριακή αποζημίωση υπαλλήλου ή ωρομίσθιου προσωπικού υπερβαίνει τη μηνιαία μισθοδοσία του.
- Η αποζημίωση για υπερωριακή απασχόληση κατά τις εργάσιμες μέρες, πλην του Σαββάτου, μεταξύ των ωρών 7.00 π.μ. και 5.00 μ.μ., γίνεται αποκλειστικά με την παροχή ελεύθερου χρόνου, με εξαίρεση τέτοια αποζημίωση του προσωπικού που απασχολείται με το σύστημα βάρδιας, η οποία παραχωρείται σε ελεύθερο χρόνο ή σε χρήμα ή με συνδυασμό των δύο, και με προτεραιότητα σε ελεύθερο χρόνο, όπως εγκρίνεται από τον οικείο Γενικό Διευθυντή.
- Η κατ' αποκοπήν υπερωριακή αποζημίωση των υπαλλήλων και του ωρομίσθιου προσωπικού μειώνεται κατά 20%.

vi. Επιδόματα / Αποζημιώσεις για απασχόληση με το σύστημα βάρδιας

- Ο τρόπος υπολογισμού της αποζημίωσης που καταβάλλεται σε υπαλλήλους που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας για εργασία κατά τις Κυριακές όταν η Κυριακή αποτελεί μέρος της εργασίας για συμπλήρωση του καθορισμένου εβδομαδιαίου ωραρίου εργασίας τους καθορίζεται στο 1:0,85 για κάθε ώρα απασχόλησης.
- Ο τρόπος υπολογισμού της αποζημίωσης που καταβάλλεται σε υπαλλήλους που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας για εργασία κατά την Κυριακή του Πάσχα, και τις αργίες της 6ης Ιανουαρίου, 1ης Απριλίου, 15ης Αυγούστου, 28ης Οκτωβρίου, 25ης και 26ης Δεκεμβρίου, στην περίπτωση που συμπίπτουν να είναι Κυριακή, όταν η εργασία αποτελεί μέρος του ωραρίου του υπαλλήλου, καθορίζεται στο 1:1,7.

- Ο τρόπος υπολογισμού της πρόσθετης αποζημίωσης που καταβάλλεται σε υπαλλήλους που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας για εργασία κατά τις δημόσιες αργίες, για τις εργάσιμες ώρες που είναι πέραν από το καθορισμένο ωράριο του προγράμματος εργασίας, καθορίζεται στο 1:1,7.
- Ο τρόπος υπολογισμού της αποζημίωσης που καταβάλλεται σε υπαλλήλους που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας, όταν δεν εργάζονται κατά τις αργίες αλλά έχουν συμπληρώσει το καθορισμένο ωράριό τους κατά τις υπόλοιπες μέρες της εβδομάδας καθορίζεται στο 1:1,2 για 6 ώρες.
- Το ύψος του επιδόματος βάρδιας για νυκτερινή εργασία των υπαλλήλων που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας καθορίζεται στο 22,8% των δεδουλευμένων ωρών. Σε ό,τι αφορά στο ωρομίσθιο προσωπικό που απασχολείται με το σύστημα βάρδιας, το επίδομα Σαββατοκύριακου και νύκτας καθορίζεται στο 17% επί του μηνιαίου μισθού, ενώ το επίδομα Σαββατοκύριακου στο 12,75%.
- Η αποζημίωση του ωρομίσθιου προσωπικού που απασχολείται σε απογευματινή εργασία ή με ακανόνιστο ωράριο έναρξης και λήξης εργασίας μειώνεται κατά 15%.

Στις περιπτώσεις που δεν εφαρμόζονται αντίστοιχα με τα πιο πάνω επιδόματα/ αποζημιώσεις, τα επιδόματα/ αποζημιώσεις των υπαλλήλων που απασχολούνται με το σύστημα βάρδιας αναφορικά με εργασία κατά τις Κυριακές και αργίες μειώνονται κατά 15% συνολικά, ενώ το επίδομα νυκτερινής εργασίας κατά 20% συνολικά. Σε ό,τι αφορά στο ωρομίσθιο προσωπικό, τα επιδόματα/ αποζημιώσεις για εργασία με το σύστημα βάρδιας μειώνονται κατά 15% συνολικά

- vii. Ο Υπουργός Οικονομικών έχει εξουσία να αποφασίζει για την άρση ανωμαλιών και την επίλυση προβλημάτων που οι πιο πάνω ρυθμίσεις δυνατό να δημιουργούν.

V. Άλλες νομοθετικές Ρυθμίσεις

- Συνεχίζεται η συμπερίληψη των προνοιών του Άρθρου 22 του περί Προϋπολογισμού του 2021 Νόμου του 2021 (Ν.2(II)/2021, αναφορικά με τη μη εργοδότηση συνταξιούχων προσώπων. *Νοείται ότι απαγόρευση δεν εφαρμόζεται αναφορικά με την απασχόληση συνταξιούχων προσώπων:*
 - i. σε πολιτειακό αξίωμα*
 - ii. που δεν συμπλήρωσαν το 65^ο έτος της ηλικίας τους κατά το χρόνο έναρξης της απασχόλησης τους*
 - iii. δυνάμει οποιουδήποτε ειδικού νόμου*
 - iv. σε περίπτωση που δεν δημιουργείται υπαλληλική σχέση*
 - v. με σύμβαση υπηρεσιών δυνάμει του περί Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2016.»*
- Συνεχίζεται η συμπερίληψη αντίστοιχων προνοιών με αυτών της Σημείωσης 16 του Πρώτου Πίνακα Δελτίων Δαπανών του περί Προϋπολογισμού του 2022 Νόμου του 2021 (Ν.56(II)/2021) αναφορικά με τη χρήση των υπηρεσιακών οχημάτων.

«Τα μηχανοκίνητα οχήματα χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί της Παροχής Ορισμένων Ωφελημάτων σε Καθορισμένους Δικαιούχους του Κρατικού και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα (Όροι και Διαδικασία) Νόμων του 2014 και των περί Υπηρεσιακών Οχημάτων του Κρατικού Τομέα και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Κανονισμών του 2014.»
- Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. «Ο μισθός ή η αντιμισθία ή η αποζημίωση ή η χορηγία των υπαλλήλων οποιασδήποτε βαθμίδας, οι οποίοι συμπληρώνουν την ηλικία των εξήντα τριών (63) ετών και είναι δικαιούχοι αναλογικής σύνταξης από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μειώνεται κατά το ύψος της αναλογικής σύνταξης που αντιστοιχεί σε υπηρεσία μέχρι τετρακόσιους (400) μήνες στον Οργανισμό, ανάλογα με την υπηρεσία έκαστου υπαλλήλου. Ο Υπουργός Οικονομικών έχει εξουσία να αποφασίζει για την άρση

ανωμαλιών και την επίλυση προβλημάτων που δυνατό να προκύψουν από την εφαρμογή της παρούσας ρύθμισης».

VI. Μείωση κλιμάκων εισδοχής (Συνεχίζεται με κάποιες διαφοροποιήσεις)

Πρόσωπα που από την 1.1.2012 και στο εξής διορίζονται σε θέσεις Πρώτου Διορισμού ή Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής στις κατώτερες θέσεις των υφιστάμενων δομών θέσεων που περιλαμβάνονται στον παρόντα Προϋπολογισμό ή προσλαμβάνονται πάνω σε έκτακτη βάση ή με σύμβαση για εκτέλεση καθηκόντων που αντιστοιχούν στις κατώτερες θέσεις των υφιστάμενων δομών του οργανισμού θα λαμβάνουν, κατά τα δύο πρώτα έτη της υπηρεσίας ή απασχόλησής τους, ετήσιο βασικό μισθό ανάλογα με τη μισθοδοτική κλίμακα της θέσης στην οποία διορίζονται ή προάγονται ή προσλαμβάνονται όπως δεικνύεται στον πιο κάτω Πίνακα :

Κλίμακα Θέσης	Ετήσιος βασικός μισθός τα δύο πρώτα έτη υπηρεσίας ή απασχόλησης (€)
Κλ. Α1-Α2-Α5(ii)	13.546
Κλ. Α2-Α5-Α7(ii)	13.598
Κλ. Α2-Α5-Α7(ii) (Τεχνικοί με δίπλωμα ΑΤΙ ή ισότιμο προσόν που τοποθετούνται στη δεύτερη βαθμίδα της Κλ. Α5 σύμφωνα με τις πρόνοιες του οικείου Σχεδίου Υπηρεσίας)	15.143
Κλ. Α2(4η βαθμίδα)-Α5-Α7(ii)	13.847
Κλ. Α3-Α5-Α7(ii)	13.775
Κλ. Α4-Α6(ii) ή Κλ. Α4-Α7(ii)	13.882
Κλ. Α4-Α7(ii) (Υπάλληλοι με προσόν που τοποθετούνται στην όγδοη βαθμίδα της Κλ. Α4 σύμφωνα με τις πρόνοιες του οικείου Σχεδίου Υπηρεσίας)	17.521
Κλ. Α5-Α7	14.576
Κλ. Α5(2η βαθμίδα)-Α7-Α8(i)	15.143
Κλ. Α5(2η βαθμίδα)-Α7-Α8(i) (Υπάλληλοι με προσόν που τοποθετούνται στην 6η βαθμίδα της Κλ. Α5 σύμφωνα με τις πρόνοιες του οικείου Σχεδίου Υπηρεσίας)	18.099
Κλ. Α6-Α9(i)	18.043
Κλ.Α8 ή Κλ. Α8-Α9-Α10 ή Κλ. Α8-Α10-Α11	22.048
Κλ. Α9-Α11-Α12	27.368
Κλ. Α11(ii) (Θέση Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής, εάν αποτελεί την κατώτερη θέση δομής θέσεων)	36.470
Κλ. Α9-Α11-Α12 (κάτοχοι πανεπιστημιακού διπλώματος και εγγεγραμμένα μέλη Επαγγελματικού Σώματος που τοποθετούνται στην αρχική βαθμίδα της Κλ. Α11 σύμφωνα με	36.470

τις πρόνοιες του οικείου Σχεδίου Υπηρεσίας) ή Κλ. Α11-Α13 (Ιατρικοί Λειτουργοί 2 ^{ης} Τάξης)	
Κλ. Α13-Α15 (Ιατρικοί Λειτουργοί 1 ^{ης} Τάξης)	47.931

1. Επισημαίνεται ότι οι ετήσιοι βασικοί μισθοί που αναφέρονται στον πιο πάνω Πίνακα αντιστοιχούν σε μείωση των κλιμάκων εισδοχής στην κρατική υπηρεσία, για τους νεοεισερχόμενους, κατά περίπου 10% του αρχικού ακαθάριστου μισθού τους. Σε περίπτωση οργανισμού που εφαρμόζει διαφορετικές κλίμακες μισθοδοσίας από αυτές της κρατικής υπηρεσίας, τα ποσά θα πρέπει να διαφοροποιηθούν ανάλογα, ώστε να αντιστοιχούν σε μείωση κατά 10% του αρχικού ακαθάριστου μισθού των θέσεων του οργανισμού (βασικός μισθός συν γενικές και τιμαριθμικές αυξήσεις).
2. Με τη συμπλήρωση είκοσι-τεσσάρων μηνών υπηρεσίας ή απασχόλησης στους υπό αναφορά βασικούς μισθούς των μειωμένων κλιμάκων εισδοχής, ο εργοδοτούμενος θα τοποθετείται στην αρχική βαθμίδα της μισθοδοτικής κλίμακας της θέσης, όπως αυτή αναφέρεται στο οικείο Σχέδιο Υπηρεσίας. Ενδεχόμενη προηγούμενη υπηρεσία ή απασχόληση σε μειωμένη κλίμακα εισδοχής, συμψηφίζεται με υπηρεσία ή απασχόληση σε μειωμένη κλίμακα εισδοχής άλλης θέσης ή καθεστώτος απασχόλησης στον ίδιο εργοδότη, για σκοπούς συμπλήρωσης των εικοσιτεσσάρων μηνών. Νοείται ότι για σκοπούς συμπλήρωσης των εικοσιτεσσάρων μηνών λαμβάνονται υπόψη οι ίδιες περιόδους υπηρεσίας ή απασχόλησης που λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς παραχώρησης της ετήσιας μισθοδοτικής προσαύξησης.
3. Για τους σκοπούς της παρούσας Σημείωσης, ο όρος «θέσεις» περιλαμβάνει μόνιμες θέσεις στον οργανισμό, με τις υπό αναφορά κλίμακες εισδοχής. Ο όρος «πρόσωπα που προσλαμβάνονται πάνω σε έκτακτη βάση ή με σύμβαση» περιλαμβάνει εργοδοτούμενους σε έκτακτη βάση ή εργοδοτούμενους καθορισμένης διάρκειας ή εργοδοτούμενους αορίστου χρόνου και άλλους με παρόμοιο καθεστώς απασχόλησης που προσλαμβάνονται σύμφωνα με τον κατά περίπτωση Νόμο.

Η μείωση των κλιμάκων εισδοχής δεν τυγχάνει εφαρμογής στις περιπτώσεις:

- (α) υπαλλήλων που κατέχουν μόνιμη θέση, οι οποίοι, είτε διορίστηκαν πριν την 01.01.2012, είτε διορίστηκαν μετά την 01.01.2012 και υπηρέτησαν συνολικά για εικοσιτέσσερις μήνες σε μειωμένη κλίμακα εισδοχής, και, χωρίς να μεσολαβήσει δια-

κοπή, διορίζονται ή προάγονται σε άλλη θέση ή αποσπώνται για οποιοδήποτε σκοπό ή προσλαμβάνονται σε έκτακτη βάση ή με σύμβαση,

- (β) έκτακτου υπαλλήλου ή με σύμβαση προσωπικού ο οποίος, είτε προσλήφθηκε πριν την 01.01.2012 στον οργανισμό, είτε προσλήφθηκε μετά την 01.01.2012 και απασχολήθηκε συνολικά για εικοσιτέσσερις μήνες σε μειωμένη κλίμακα εισδοχής, και διορίζεται σε θέση, χωρίς να έχει μεσολαβήσει διακοπή μεταξύ της ημερομηνίας διορισμού και της απασχόλησης σε έκτακτη βάση ή με σύμβαση,
- (γ) έκτακτου υπαλλήλου ή με σύμβαση προσωπικού του οποίου διαφοροποιούνται οι όροι απασχόλησης, χωρίς να έχει μεσολαβήσει διακοπή στην απασχόληση στον οργανισμό, και είτε είχε προσληφθεί πριν την 01.01.2012, είτε είχε προσληφθεί μετά την 01.01.2012 και έχει ήδη απασχοληθεί συνολικά για εικοσιτέσσερις μήνες σε μειωμένη κλίμακα εισδοχής,
- (δ) ωρομίσθιου προσωπικού του οργανισμού που διορίζεται σε μόνιμη θέση, χωρίς να έχει μεσολαβήσει διακοπή της απασχόλησης, και
- (ε) μόνιμου ή έκτακτου ή ωρομίσθιου προσωπικού της κρατικής υπηρεσίας ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου που διορίζεται σε μόνιμη θέση στον οργανισμό, καθώς και έκτακτου προσωπικού της κρατικής υπηρεσίας ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου που προσλαμβάνεται σε έκτακτη βάση στον οργανισμό, χωρίς να έχει μεσολαβήσει διακοπή της απασχόλησης, και, είτε είχε διοριστεί ή προσληφθεί πριν την 01.01.2012 στην κρατική υπηρεσία ή στο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, είτε είχε υπηρετήσει ή απασχοληθεί στην κρατική υπηρεσία ή στο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου συνολικά για εικοσιτέσσερις μήνες σε μειωμένη κλίμακα εισδοχής πριν διοριστεί στην οργανισμό. Νοείται ότι υπηρεσία ή απασχόληση σε μειωμένη κλίμακα εισδοχής στην κρατική υπηρεσία ή στο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου συμφηφίζεται με υπηρεσία ή απασχόληση σε μειωμένη κλίμακα εισδοχής στον οργανισμό για σκοπούς συμπλήρωσης των εικοσιτεσσάρων μηνών. Η παρούσα ρύθμιση ισχύει μόνον για τις οντότητες γενικής κυβέρνησης / κρατικές επιχειρήσεις / κρατικούς οργανισμούς που η απασχόληση στην κρατική υπηρεσία ή σε άλλη οντότητα γενικής κυβέρνησης / κρατική επιχείρηση / κρατικό οργανισμό αναγνωρίζεται για σκοπούς μισθοδοτικής τοποθέτησης στο νέο εργοδότη, κατ' αναλογίαν του τρόπου που εφαρμόζεται στη δημόσια υπηρεσία.

Παρέχεται εξουσία στον Υπουργό Οικονομικών να αποφασίζει για την άρση ανωμαλιών και την επίλυση προβλημάτων που δυνατό να προκύψουν από την εφαρμογή της παρούσας πρόνοιας.

VII. Εισφορές

Εισφορές Υπαλλήλου στο ΤΚΑ για τα Έτη 2023 – 2025

	ΤΚΑ 2023	ΤΚΑ 2024 – 2025
ΜΟΝΙΜΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ	4,20%	4,55%
ΜΟΝΙΜΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΣΕ ΜΗ ΣΥΝΤΑΞΙΜΗ ΘΕΣΗ/ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	8,30%	8,90%

Εισφορές Εργοδότη για τα Έτη 2023

	ΤΚΑ	ΤΚΣ	ΤΠΠ	ΓΕΣΥ
ΜΟΝΙΜΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ	12,4%	2%	1,2%	2,9%
ΜΟΝΙΜΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΣΕ ΜΗ ΣΥΝΤΑΞΙΜΗ ΘΕΣΗ/ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	8,3%	2%	1,2%	2,9%

Εισφορές Εργοδότη για το Έτος 2024 – 2025

	ΤΚΑ	ΤΚΣ	ΤΠΠ	ΓΕΣΥ
ΜΟΝΙΜΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ	13,25%	2%	1,2%	2,9%
ΜΟΝΙΜΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΣΕ ΜΗ ΣΥΝΤΑΞΙΜΗ ΘΕΣΗ/ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ	8,9%	2%	1,2%	2,9%

Μέγιστες Ασφαλιστέες Αποδοχές

	2023	2024	2025
ΜΗΝΙΑΙΕΣ	€4.927	€5.022	€5.117
ΕΤΗΣΙΕΣ	€59.124	€60.264	€61.404

Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

1	Οργανωσιακές Αξίες & Εμπλοκή με Ενδιαφερόμενα Μέρη		
	<i>"Το ΔΣ διασφαλίζει ότι ο Οργανισμός υποστηρίζει σαφώς καθορισμένες αξίες και εμπλέκεται εποικοδομητικά με τα ενδιαφερόμενα μέρη."</i>		
1.1	Το ΔΣ διασφαλίζει καθορισμένες και γνωστοποιημένες οργανωσιακές αξίες και αναθέτει στη Διεύθυνση την ευθύνη της εφαρμογής και διαχείριση αυτών των αξιών σε ολόκληρο τον Οργανισμό.		
	Ερώτημα	Ναι / Όχι	Υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία που να τεκμηριώνουν την απάντηση; (Ναι / Όχι)
	Υπάρχει εγκεκριμένη από το Συμβούλιο δήλωση αξιών;		
	Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στη λογοδοσία και διαφάνεια;		
	Έχει το ΔΣ διασφαλίσει ισχυρούς και αξιόπιστους μηχανισμούς (π.χ. κώδικα δεοντολογίας, σύστημα κατάρτισης & ανάπτυξης) μέσω των οποίων να γνωστοποιούνται και να ενισχύονται οι επιθυμητές αξίες στο προσωπικό;		
	Υπάρχει μια εγκεκριμένη από το ΔΣ πολιτική όσο αφορά τη σύγκρουση συμφερόντων;		
1.2	Το ΔΣ διασφαλίζει ότι ο Οργανισμός επικοινωνεί και διαβουλεύεται με τα ενδιαφερόμενα μέρη, προκειμένου να λαμβάνει υπόψη τα σχόλια και τις απόψεις τους.		
	Υπάρχει μηχανισμός μέσω του οποίου να μπορούν να προσδιορίζονται όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη του Οργανισμού;		
	Υπάρχει συστηματική επικοινωνία μεταξύ της Διεύθυνσης και ενδιαφερόμενων μερών, και ανάλογη τακτική ενημέρωση του ΔΣ;		
	Επιδιώκει το ΔΣ να εξισορροπήσει τις μακροπρόθεσμες ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών;		

2	Όραμα, Αποστολή & Στρατηγική		
	<i>"Με βάση το όραμα και την αποστολή του Οργανισμού, το ΔΣ υιοθετεί μια κατάλληλα διαμορφωμένη στρατηγική με τους απαιτούμενους πόρους, η οποία λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και τις προσδοκίες των ενδιαφερόμενων μερών και εξασφαλίζει τη βιωσιμότητα του Οργανισμού μακροπρόθεσμα."</i>		
2.1	Το ΔΣ καθορίζει τους στόχους και τους σκοπούς του Οργανισμού με τρόπο που να ευθυγραμμίζονται με το όραμα και την αποστολή του.		
	Ερώτημα	Ναι / Όχι	Υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία που να τεκμηριώνουν την απάντηση; (Ναι / Όχι)
	Έχει το ΔΣ εγκρίνει το όραμα και την αποστολή του Οργανισμού;		
	Υπάρχουν σαφώς καθορισμένοι στόχοι και σκοποί που έχουν τεθεί από το ΔΣ για να υποστηρίξουν την εκπλήρωση του οράματος και της αποστολής του Οργανισμού;		
	Καθορίζονται οι στόχοι και οι σκοποί λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνέπειες;		
	Υπάρχει σαφώς καθορισμένη και εγκεκριμένη από το ΔΣ στρατηγική που στηρίζει την εκπλήρωση των στόχων και σκοπών που έχουν τεθεί από το ΔΣ;		
	Η στρατηγική γνωστοποιείται στη Διεύθυνση, το προσωπικό και τα ενδιαφερόμενα μέρη;		
	Το ΔΣ αφιερώνει χρόνο για να επανεξετάζει κατά πόσο η στρατηγική του Οργανισμού εξακολουθεί να είναι σχετική και προβαίνει στις απαραίτητες αλλαγές, όταν απαιτείται;		
	Έχουν καθοριστεί Βασικοί Δείκτες Απόδοσης για την αξιολόγηση της προόδου της εφαρμογής της στρατηγικής του Οργανισμού;		
2.2	Το ΔΣ εγκρίνει επιχειρησιακά σχέδια και ετήσιους προϋπολογισμούς που να υλοποιούν τη στρατηγική.		
	Υπάρχει ετήσιο επιχειρησιακό σχέδιο εγκεκριμένο από το ΔΣ που να καθορίζει τους στόχους και τα παραδοτέα που πρέπει να επιτευχθούν κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους;		
	Καταρτίζεται προϋπολογισμός που υποστηρίζει το επιχειρησιακό σχέδιο και εγκρίνεται από το ΔΣ και από την αρμόδια αρχή;		
	Έχει το ΔΣ προβεί σε επαρκή σχεδιασμό αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί εγκαίρως σε τυχόν έλλειμμα χρηματοδότησης;		

3 Ικανότητα του Οργανισμού να εκπληρώσει τους Στόχους του		
<i>"Το ΔΣ διασφαλίζει ότι ο Οργανισμός διαθέτει την απαραίτητη ικανότητα για την εκπλήρωση της στρατηγικής του."</i>		
3.1	Το ΔΣ διασφαλίζει ότι ο Οργανισμός διαθέτει το ανθρώπινο δυναμικό που χρειάζεται για να υλοποιήσει τη στρατηγική του.	
	Ερώτημα	Ναι / Όχι
	Υπάρχει σαφές προφίλ σχετικά με τον Γενικό Διευθυντή, που να είναι εγκεκριμένο από το ΔΣ;	
	Υπάρχει σαφώς καθορισμένη και αντικειμενική διαδικασία για την πρόσληψη του Γενικού Διευθυντή;	
	Διασφαλίζει το ΔΣ ότι υπάρχουν οι κατάλληλες δομές διεύθυνσης και προσωπικού;	
	Υπάρχει κατάλληλη διαδικασία προσλήψεων και προαγωγών;	
	Ενημερώνεται διεξοδικά το νέο προσωπικό για τα καθήκοντά του;	
	Υπάρχει σαφής διαδικασία για την αξιολόγηση της απόδοσης του προσωπικού;	
	Υπάρχει κατάλληλη αξιολόγηση του επιπέδου των δεξιοτήτων και γνώσεων του προσωπικού ώστε τυχόν κενά να εντοπίζονται και να αντιμετωπίζονται κατάλληλα;	
	Υπάρχει Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού υπεύθυνη για τις νέες προσλήψεις και ανάπτυξη ικανοτήτων, καθώς και για επανεξέταση των αναγκών σε δεξιότητες;	
3.2	Το ΔΣ ελέγχει την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της τεχνολογίας και της διαχείρισης των πληροφοριών στον Οργανισμό.	
	Το ΔΣ δίνει τη στρατηγική κατεύθυνση όσο αφορά τη διαχείριση της τεχνολογίας και των πληροφοριών;	
	Ασκει το ΔΣ κατάλληλη εποπτεία για τους κινδύνους στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνίας (συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο) και διασφαλίζει ότι η Διεύθυνση ανταποκρίνεται επαρκώς;	

4	Εποπτεία Κινδύνων και Εσωτερικού Ελέγχου		
	<i>“Το ΔΣ διασφαλίζει ότι η διαχείριση των κινδύνων και ο εσωτερικός έλεγχος γίνονται με τρόπο που να στηρίζεται ο καθορισμός και η επίτευξη της στρατηγικής του Οργανισμού.”</i>		
4.1	Το ΔΣ διασφαλίζει την εγκαθίδρυση από τη Διεύθυνση ενός ολοκληρωμένου, αποτελεσματικού και ισχυρού συστήματος διαχείρισης κινδύνων και ενός αξιόπιστου συστήματος εσωτερικού ελέγχου.		
	Ερώτημα	Ναι / Όχι	Υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία που να τεκμηριώνουν την απάντηση; (Ναι / Όχι)
	Υπάρχει μηχανισμός, εγκεκριμένος από το ΔΣ, που να εντοπίζει, να αξιολογεί να διαχειρίζεται και να θέτει όρια στους κινδύνους;		
	Υπάρχει στο ΔΣ Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου;		
	Έχει διοριστεί επικεφαλής της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνων που να έχει την κατάλληλη εμπειρία και αρμοδιότητα; Έχουν διατεθεί οι κατάλληλοι πόροι στη λειτουργία αυτή;		
	Υπάρχει Επιτροπή Ελέγχου υπεύθυνη για την εποπτεία του βαθμού συμμόρφωσης με τη διαδικασία διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου;		
	Υπάρχει ένα μητρώο σημαντικών κινδύνων στους οποίους είναι εκτεθειμένος ο Οργανισμός, το οποίο εξετάζεται τακτικά από το ΔΣ;		
	Λαμβάνει το ΔΣ ικανοποιητικά διορθωτικά μέτρα ώστε να διασφαλίζει την ευθυγράμμιση της έκθεσης σε κινδύνους με τα όρια που καθορίζει το ΔΣ;		
	Παρακολουθεί και αξιολογεί το ΔΣ (ή η Επιτροπή) τους τρόπους με τους οποίους η Διεύθυνση προτίθεται να ανταποκριθεί ή έχει ανταποκριθεί σε σημαντικούς κινδύνους;		

5	Εποπτεία, Αναφορά και Λήψη Αποφάσεων		
	<i>“Το ΔΣ φροντίζει να υπάρχει η απαιτούμενη εποπτεία για την αξιολόγηση του βαθμού συμμόρφωσης και απόδοσης του Οργανισμού, διασφαλίζοντας την υποβολή έγκαιρων και ορθών εκθέσεων για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων.”</i>		
5.1	Το ΔΣ διασφαλίζει ότι λαμβάνει τις κατάλληλες πληροφορίες, στην κατάλληλη μορφή, ώστε να μπορεί να αξιολογήσει την απόδοση του Οργανισμού στη βάση των συμφωνηθέντων προτύπων και στόχων, και καθιστά τη Διεύθυνση υπόχρεη να λογοδοτεί αναλόγως.		
	Ερώτημα	Ναι / Όχι	Υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία που να τεκμηριώνουν την απάντηση; (Ναι / Όχι)
	Λαμβάνει το ΔΣ εκθέσεις που κάνουν σαφή σύγκριση μεταξύ προγραμματισμένων και πραγματικών δραστηριοτήτων και αποτελεσμάτων, και οι οποίες προσδιορίζουν σαφώς και επεξηγούν οποιοσδήποτε διαφορές μεταξύ των δύο;		
	Το ΔΣ λαμβάνει σχετικές εκθέσεις μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από κάθε συνεδρίασή του;		
	Διεξάγονται ουσιαστικές συζητήσεις μεταξύ των μελών του ΔΣ (ή σχετικών Επιτροπών) και της Διεύθυνσης σχετικά με το περιεχόμενο των εκθέσεων;		
	Αποτελούν οι ισχύοντες νόμοι και κανονισμοί και άλλα απαιτούμενα πρότυπα μέρος του προσανατολισμού νέων μελών στο ΔΣ;		
	Δίδεται επαρκής προσοχή σε νομικές και ρυθμιστικές απαιτήσεις στα πλαίσια της διαδικασίας παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων;		
	Ζητεί το ΔΣ κατάλληλες συμβουλές όσο αφορά στην έκθεση του σε νομικούς και ρυθμιστικούς κινδύνους;		
	Το ΔΣ παρέχει σαφείς και ακριβείς εκθέσεις στα ενδιαφερόμενα μέρη και τουλάχιστον μια φορά τον χρόνο, παρέχει, μεταξύ άλλων, εκθέσεις για την εκπλήρωση του σκοπού του Οργανισμού, του οράματος και των στόχων του, για τη διακυβέρνηση και για τον εσωτερικό έλεγχο, καθώς και ετήσιες οικονομικές καταστάσεις συνοδευόμενες από τη σχετική έκθεση ελέγχου;		
	Λαμβάνουν τα ενδιαφερόμενα μέρη εκθέσεις σχετικά με τον βαθμό στον οποίο ο Οργανισμός εφαρμόζει τις αρχές της καλής διακυβέρνησης;		
	Παρέχει το ΔΣ εκθέσεις τόσο για τις χρηματοοικονομικές όσο και για τις μη χρηματοοικονομικές του δραστηριότητες που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με θέματα περιβαλλοντικά, κοινωνικά, εργασιακά, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και καταπολέμησης περιπτώσεων διαφθοράς και δωροδοκίας;		

6	Αποτελεσματικότητα του Διοικητικού Συμβουλίου		
	<i>“Το ΔΣ αποτελείται από μέλη που προσφέρουν την κατάλληλη ισορροπία γνώσεων, δεξιοτήτων, πείρας, ποικιλομορφίας και που είναι ανεξάρτητοι ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται στον ρόλο και τις αρμοδιότητές τους στη διακυβέρνηση ικανοποιητικά και με αντικειμενικότητα.”</i>		
6.1	Το ΔΣ επιζητεί την κατάλληλη σύνθεση μελών και διασφαλίζει τις κατάλληλες δομές επιτροπών έτσι ώστε να παρέχονται ευκαιρίες για ενημερωμένη συζήτηση και ορθή διαδικασία λήψης αποφάσεων.		
	Ερώτημα	Ναι / Όχι	Υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία που να τεκμηριώνουν την απάντηση; (Ναι / Όχι)
	Υπάρχει διαδικασία μέσω της οποίας παρέχεται εισήγηση στην αρμόδια αρχή που είναι υπεύθυνη για τον διορισμό του ΔΣ, για το απαιτούμενο προφίλ των μελών του ΔΣ;		
	Υπάρχει περιγραφή των καθηκόντων/ρόλου του Προέδρου που να καθορίζει την αναμενόμενη απόδοσή του;		
	Έχουν θεσπιστεί διαδικασίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της απόδοσης του Προέδρου, καθώς και για την παροχή σ’ αυτόν κατάλληλων συμβουλών και υποστήριξης, εάν χρειάζεται;		
	Υπάρχει επαρκής ποικιλομορφία μεταξύ των μελών του ΔΣ ώστε αυτά να είναι σε θέση να παρέχουν διαφορετικές απόψεις και να διασφαλίζεται η λήψη πιο ενημερωμένων και σφαιρικών αποφάσεων;		
	Είναι τα μέλη του ΔΣ σε θέση να αφιερώνουν τον απαιτούμενο χρόνο για να εκτελούν αποτελεσματικά τον ρόλο τους;		
	Έχουν συσταθεί οι απαραίτητες Επιτροπές του ΔΣ;		
	Υπάρχει επαρκής αριθμός μελών του ΔΣ σε κάθε Επιτροπή; Τα μέλη αυτά διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και εμπειρία για να εκπληρώσουν σωστά τον σκοπό της Επιτροπής;		
	Οι Επιτροπές του ΔΣ έχουν σαφείς όρους εντολής τους οποίους τηρούν;		
	Οι συνεδριάσεις Επιτροπών διεξάγονται στο ίδιο υψηλό επίπεδο όπως οι συνεδριάσεις του ΔΣ, με την κατάλληλη διοικητική υποστήριξη;		
	Οι Επιτροπές ακολουθούν μια εγκεκριμένη διαδικασία υποβολής εκθέσεων στο ΔΣ;		
	Υπάρχει σαφές Πρόγραμμα Θεμάτων Αποκλειστικής Αρμοδιότητας του ΔΣ και/ή άλλοι εκτελεστικοί περιορισμοί;		
	Τα μέλη του ΔΣ έχουν ενημερωθεί για τα καθήκοντα και τις ευθύνες τους που πηγάζουν από τον νόμο και έχουν αναγνωρίσει ότι τα κατανοούν και τα αποδέχονται;		
6.2	Το ΔΣ διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις πολιτικές που έχει εγκρίνει, συμπεριλαμβανομένων και των πολιτικών που καθορίζουν τις παραμέτρους λειτουργίας της Διεύθυνσης.		
	Υπάρχουν εγκεκριμένες από το ΔΣ πολιτικές σε βασικούς τομείς των δραστηριοτήτων του Οργανισμού;		

	Υπάρχουν εγκεκριμένες από το ΔΣ πολιτικές που καθορίζουν παραμέτρους εντός των οποίων πρέπει να ενεργεί η Διεύθυνση;		
	Το ΔΣ παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τις εγκεκριμένες πολιτικές του;		
6.3	Το ΔΣ υιοθετεί διοικητικές διαδικασίες που θα διασφαλίζουν ότι λειτουργεί αποτελεσματικά και σε υψηλό επαγγελματικό επίπεδο.		
	Υπάρχει κατάλληλα καταρτισμένος και έμπειρος γραμματέας για την υποστήριξη των εργασιών του ΔΣ;		
	Διαθέτει το ΔΣ μια περιεκτική ατζέντα για το μέλλον που να καλύπτει τις πλήρεις ευθύνες διακυβέρνησής του, τουλάχιστον για τους επόμενους δώδεκα μήνες;		
	Συνοδεύεται η κάθε συνεδρίαση του ΔΣ από μια λεπτομερή ατζέντα, η οποία να έχει συνταχθεί σε συνεννόηση με τα μέλη του ΔΣ και να περιλαμβάνει τα θέματα που εκκρεμούν ή για τα οποία πρέπει να ληφθεί απόφαση;		
	Το ΔΣ εμπλέκει κατάλληλα τη Διεύθυνση προκειμένου αυτή να παρέχει έγκαιρα προς το ΔΣ τις σχετικές και απαραίτητες πληροφορίες για να διευκολύνει τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων;		
	Τα πρακτικά διαβουλεύσεων και τα πρακτικά των συνεδριάσεων ετοιμάζονται και διανέμονται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος μετά από κάθε συνεδρίαση του ΔΣ;		
6.4	Το ΔΣ διασφαλίζει ότι οι σχέσεις του με τη Διεύθυνση καθώς και οι σχέσεις μεταξύ των μελών του στηρίζονται στον σεβασμό, αλλά ταυτόχρονα συμβάλλουν σε εποικοδομητική συζήτηση διαφορετικών απόψεων.		
	Υπάρχει εγκεκριμένος από το ΔΣ κώδικας δεοντολογίας για τα μέλη του ΔΣ και τη Διεύθυνση;		
	Υπάρχει ουσιαστική συζήτηση μεταξύ των μελών του ΔΣ και μεταξύ του ΔΣ και της Διεύθυνσης;		
	Υπάρχει διαδικασία επίλυσης συγκρούσεων και υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι εφαρμόζεται αποτελεσματικά;		
	Το ΔΣ πραγματοποιεί τακτικά διαδικασίες ατομικής και συλλογικής αυτοαξιολόγησης για να εξακριβώσει την απόδοση του βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, συμπεριλαμβανομένων των αρχών της καλής διακυβέρνησης;		

(Όνομα / Λογότυπο Οργανισμού)

.....,20....

Βεβαίωση εφαρμογής του Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης

Δια της παρούσης, βεβαιώνω ότι οι δηλώσεις στο Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Συμμόρφωσης με τον Κώδικα Δημόσιας Διακυβέρνησης είναι αληθείς και ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του/της (όνομα Οργανισμού), σε σχέση με το έτος (προηγούμενο έτος) έχει δράσει με γνώμονα τον εν λόγω Κώδικα, με απώτερο σκοπό την ενίσχυση της δημόσιας διοίκησης, τη βελτίωση της διακυβέρνησης, την προαγωγή και μεγιστοποίηση της αξίας που λαμβάνει το κοινό από τους παρόχους δημόσιων υπηρεσιών.

Παρατηρήσεις Προέδρου όσο αφορά τις προκλήσεις και τους τρόπους αντιμετώπισής τους, τους τομείς που χρήζουν βελτίωσης και τις περιοχές επικέντρωσης για την περίοδο που ακολουθεί ως προς την εφαρμογή του Κώδικα:

..... (Υπογραφή)
(Ονοματεπώνυμο),
Πρόεδρος